

بسم الله الرحمن الرحيم

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها

معاونت فرهنگی سیاسی

نظام آموزش - تربیت جدید

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

مقطع اول - دوره کارشناسی

تابستان ۱۴۰۰ خورشیدی

فهرست

مقدمه	۱
کلیات	۱
تعریف دوره	۳
اهداف دوره	۳
طول دوره و شکل نظام آموزشی تربیتی	۳
آیین نامه آموزشی - تربیتی	۴
تعاریف	۵
نظام آموزشی تربیتی	۵
واحدهای آموزشی تربیتی و جدول دروس، نشست ها و کارگاه ها	۵
جدول دروس	۶
جداول موضوع های پیشنهادی نشست ها و کارگاه ها	۷
الگوهای تربیتی آموزش	۱۷
برنامه ریزی آموزشی تربیتی	۱۷
حضور و غیاب	۱۸
آزمون	۱۸
ارزیابی	۱۸
انتقالی	۱۸
صدور مدرک و گواهی	۱۸
معاذل سازی	۱۹
پرداخت حق التدریس	۲۰
برنامه درسی مقطع کارشناسی	۵

۲۱.....	اخلاق غریزه
۲۲.....	اخلاق شناخت و اندیشه ورزی
۲۳.....	عرفان و معنویت در صحیفه سجادیه
۲۴.....	اخلاق اجتماعی
۲۱.....	شناخت و مهارت های تفکر
۲۳.....	خداشناسی در قرآن
۲۵.....	انسان از پیدایش تا معاد
۲۷.....	فلسفه حق و ارزش
۲۹.....	نبوت و ولایت در قرآن
۳۱.....	مهدویت و ولایت فقیه
۳۳.....	انس با قرآن کریم
۳۵.....	سیره حکمرانی امیرالمؤمنین علیه السلام در نهج البلاغه
۳۷.....	تاریخ و سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام
۳۹.....	جریان شناسی سیاسی صدساله ایران
۴۱.....	منظومه فکری تمدنی مقام معظم رهبری ^{حفظه الله}
۴۳.....	رسالت الهی دانشجو
۴۵.....	الگوهای خدمت جهادی
۴۶.....	مراحل و مهارت های خدمت جهادی ۱
۴۸.....	مراحل و مهارت های خدمت جهادی ۲
۴۹.....	بودجه بندی اجرایی

مقدمه

با توجه به سند دانشگاه اسلامی، حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان، مرکزی آموزشی تربیتی با رویکرد تعامل حوزه و دانشگاه در دو محور تعامل آموزشی تربیتی و تعامل جهت حل مسائل اجتماعی، فرهنگی و سیاسی است.

حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان جریانی مستمر از مقطع اول (ویژه دانشجویان کارشناسی)، مقطع دوم (ویژه دانشجویان ارشد و دکتری پیش از آزمون جامع) و مقطع سوم (ویژه اساتید دانشگاه) است که هرچند سیر واحدی را دنبال می‌نماید اما در عین حال دارای بسته‌های متمایز در هر یک از این سه مقطع است.^۱

مأموریت اصلی حوزه ایجاد سازمانی منسجم، اثرگذار، جریان ساز در فرایند تحقق اهداف انقلاب اسلامی و تربیت نیروی دانشگاهی (دانشجو و استاد) تراز انقلاب اسلامی با شاخصه‌های: آگاه و مأنوس به متون و معارف اسلامی با محوریت قرآن کریم، مَهْدَب و اخلاق مدار، دغدغه‌مند به اسلامی سازی علوم، توانمند در دفاع از معارف دینی، برخوردار از مهارت‌های مرتبط با اهداف حوزه، بهره‌مند از فهم تمدنی نسبت دانشگاه و انقلاب اسلامی، توانمند در فعالیت‌های تشکیلاتی و جریان ساز، اثرگذار تشکیلاتی در راستای فرایند تحقق اهداف انقلاب اسلامی^۲ در سطح دانشگاه و جامعه است.

در راستای تحقق اهداف و مأموریت‌های حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان، تحول نظام آموزشی-تربیتی از اهمیت زیادی برخوردار است. در راستای تحول نظام آموزشی تربیتی، ستاد حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان، با انجام مصاحبه‌های عمیق از اساتید متعدد حوزه علمیه و دانشگاه، تشکیل کمیته‌های مشورتی و هیئت‌های اندیشه‌ورز، استفاده از تجربه مراکز حوزه در کشور اقدام به تدوین پیش‌نویس سند نظام آموزشی تربیتی نموده که جهت اظهارنظر به مراکز مختلف ارسال گردیده است. این سند پس از جمع‌آوری نظر اساتید و کارشناسان مختلف به شوراهای بالادستی حوزه ارائه و پس از تصویب ابلاغ می‌گردد.

۱. مجموعه حاضر فقط حاوی دوره اول (ویژه دانشجویان مقطع کارشناسی) است.

۲. مراحل پنج‌گانه: انقلاب اسلامی، نظام اسلامی، دولت اسلامی، کشور اسلامی و دنیای اسلامی.

کلیات

دوره اول

ویژه دانشجویان مقطع کارشناسی

تعریف دوره

دوره‌ای ۳۹ واحدی ویژه دانشجویان کارشناسی که هرچند سیر واحدی را دنبال می‌نماید اما درعین حال دارای بسته‌های متمایز در طول دوره است.

اهداف دوره

تربیت دانشجوی تراز انقلاب اسلامی در مقطع کارشناسی با سطح اول شاخصه‌های زیر:

۱. آگاه و مأنوس به متون و معارف اسلامی با محوریت قرآن کریم،
۲. مُهذب و اخلاق مدار،
۳. دغدغه‌مند به اسلامی سازی علوم،
۴. توانمند در دفاع از معارف دینی،
۵. برخوردار از مهارت‌های مرتبط با اهداف حوزه،
۶. بهره‌مند از فهم تمدنی نسبت دانشگاه و انقلاب اسلامی،
۷. توانمند در فعالیت‌های تشکیلاتی و جریان ساز،
۸. اثرگذار تشکیلاتی در راستای فرایند تحقق اهداف انقلاب اسلامی ۳ در سطح دانشگاه و جامعه

طول دوره و شکل نظام آموزشی تربیتی

طول دوره مقطع کارشناسی حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان به میزان ۳۹ واحد آموزشی تربیتی است که به تناسب ظرفیت مراکز حداکثر تا ۸ نیمسال امکان اجرا دارد.

آیین نامه آموزشی-تربیتی

تعاریف

حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان: مرکزی است آموزشی تربیتی وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها که در این آیین‌نامه با عنوان اختصاری حوزه ذکر می‌گردد. حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان، حوزه علمیه نبوده و معرفت‌جویان آن نیز طلبه به شمار نمی‌روند.

ستاد: مرکز سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی کلان، راهبری، نظارت و ارزیابی حوزه است که در تهران مستقر است.

مراکز: به پایگاه‌های آموزشی تربیتی حوزه، ذیل دفاتر نهاد در دانشگاه‌ها «مرکز» اطلاق می‌شود.

معرفت‌جو: به شرکت‌کنندگان دوره‌های آموزشی تربیتی حوزه عنوان معرفت‌جو اطلاق می‌شود.

سامانه مدیریت آموزشی: سامانه‌ای که اطلاعات آموزشی مراکز و معرفت‌جویان در آن ثبت می‌گردد.

نظام آموزشی تربیتی

ماده ۱: دوره‌های آموزشی تربیتی حوزه در مقطع کارشناسی ۳۹ واحد است که ۳۶ واحد آن در قالب کلاس‌های آموزشی و ۳ واحد در قالب نشست‌ها و کارگاه‌ها برگزار می‌گردد. در عین حال دانشجو می‌تواند بعد از گذراندن هر ۱۳ واحد (۱۲ واحد آموزشی و یک واحد نشست و کارگاه)، مدرک مختص به آن را دریافت کند. دوره در هر سال به دلیل مراعات تقویم آموزشی دانشگاه‌ها و امتحانات دانشجوین، به دو نیم سال اول و دوم تقسیم می‌گردد.

تبصره ۱: دوره‌های حوزه می‌تواند کمتر از یک سال در قالب چند دوره تجمیعی همچون اردو، مشروط به رعایت نصاب کیفیت آموزشی تربیتی و کمیت تعداد جلسات برگزار شود.

تبصره ۲: دانشجوینانی که نمی‌توانند در دوره کامل حداقل ۱۳ واحد شرکت نمایند می‌توانند به شکل مهمان از بستر آموزشی و تربیتی حوزه استفاده کنند. بدیهی است به واسطه عدم گذراندن دوره کامل - حداقل ۱۳ واحد - هیچ امتیازی مانند تطبیق درس به ایشان تعلق نمی‌گیرد.

واحد‌های آموزشی تربیتی و جدول دروس، نشست‌ها و کارگاه‌ها

ماده ۲: برنامه درسی هر سال مجموعه‌ای از کلاس‌ها، نشست‌ها و کارگاه‌ها است. دروس الزامی طبق جدول همین آیین‌نامه در هر سال ۱۳ واحد و شامل ۳ کلان موضوع معرفتی، تهذیبی و تأثیرگذاری اجتماعی است.

جدول دروس

ردیف	عنوان درس	تعداد و نوع واحد	پیش نیاز	توضیحات
۱.	اخلاق غریزه	۲ واحد نظری و عملی	ندارد	
۲.	اخلاق شناخت و اندیشه ورزی	۲ واحد نظری و عملی	ندارد	
۳.	عرفان و معنویت در صحیفه سجاده	۲ واحد نظری و عملی	ندارد	
۴.	اخلاق اجتماعی	۲ واحد نظری و عملی	ندارد	
۵.	شناخت شناسی و مهارت های تفکر	۲ واحد نظری و عملی	ندارد	
۶.	خداشناسی در قرآن	۲ واحد نظری	ندارد	
۷.	انسان از پیدایش تا معاد در قرآن	۲ واحد نظری	ندارد	
۸.	فلسفه حق و ارزش	۲ واحد نظری	شناخت شناسی و مهارت های تفکر	
۹.	نبوت و ولایت در قرآن	۲ واحد نظری	خداشناسی در قرآن	
۱۰.	مهدویت و ولایت فقیه	۲ واحد نظری	نبوت و ولایت در قرآن	
۱۱.	انس با قرآن کریم	۲ واحد نظری و عملی	نبوت و ولایت در قرآن	
۱۲.	سیره حکمرانی امیرالمؤمنین علیه السلام در نهج البلاغه	۲ واحد نظری	نبوت و ولایت در قرآن	بین دو عنوان درسی، معرفت جو مخیر به گذراندن یکی است.
	تاریخ و سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام	۲ واحد نظری	نبوت و ولایت در قرآن	
۱۳.	جریان شناسی سیاسی معاصر ایران	۲ واحد نظری	ندارد	
۱۴.	منظومه فکری تمدنی رهبری	۲ واحد نظری	ندارد	
۱۵.	رسالت الهی دانشجو	۲ واحد نظری و عملی	ندارد	
۱۶.	الگوهای خدمت جهادی	۲ واحد نظری و عملی	رسالت الهی دانشجو	
۱۷.	مراحل و مهارت های خدمت جهادی ۱	۲ واحد نظری و عملی	الگوهای خدمت جهادی	
۱۸.	مراحل و مهارت های خدمت جهادی ۲	۲ واحد نظری و عملی	مراحل و مهارت های خدمت جهادی ۱	

ماده ۳: علاوه بر ۳۶ واحد دروس، مراکز موظف هستند ۳ واحد برنامه آموزشی تربیتی در قالب نشست و یا کارگاه برگزار کنند. هر مرکز با توجه به بوم و اقتضائات دانشجویان و دانشگاه خود می‌تواند از موضوعاتی که در جدول زیر آمده است انتخاب نموده و برگزاری هر کارگاه و نشست خارج از این موضوعات واحد درسی محسوب نمی‌شود.

ماده ۴: برگزاری ۴ نشست علمی یا کارگاه معادل ۱ واحد آموزشی است.

ماده ۵: حضور در کارگاه‌ها و نشست‌ها برای عموم دانشجویان آزاده بوده و علاوه بر ارائه مدرک حضور می‌تواند بستر مناسبی برای جذب باشد.

جداول موضوع‌های پیشنهادی نشست‌ها و کارگاه‌ها

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه تبلیغ و اثرگذاری اجتماعی		
ردیف	عناوین جلسه	قالب
		نشست کارگاه
۱.	اخلاق و آداب تبلیغ	☒
۲.	روش تولید محتوای تبلیغی و منبع‌شناسی	☒
۳.	مهارت‌ها و روش‌های پاسخگویی	☒
۴.	روش‌های امر به معروف و نهی از منکر	☒
۵.	روش مناظره	☒
۶.	روان‌شناسی تبلیغ	☒
۷.	تولید محتوای چندرسانه‌ای (پادکست، اینفوگرافی و ...)	☒
۸.	تبلیغ در فضای مجازی	☒
۹.	بسترهای تبلیغ در فضای سایر	☒
۱۰.	وب دو و شبکه‌های اجتماعی (کاربر محور)	☒
۱۱.	فضاهای مجازی و اشتراکی (راهکارهای ورود و استفاده از آن)	☒
۱۲.	بلاگری و مدیریت محتوا (عمومی)	☒
۱۳.	بلاگری و مدیریت محتوا (فوتوبلاگ، ویدئو بلاگ و پادکست)	☒
۱۴.	مخاطب‌شناسی و شیوه تعامل با مخاطب	☒
۱۵.	اصول نوپسندگی در شبکه مجازی	☒
۱۶.	امنیت در شبکه‌ها و فضای مجازی	☒
۱۷.	فیلترینگ و انواع جرائم سایبری	☒

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه فقه و فلسفه احکام		
ردیف	عناوین جلسه	قالب
		نشست کارگاه
۱۸.	احکام کاربردی	☒
۱۹.	احکام صنفی	☒
۲۰.	فلسفه احکام	☒
۲۱.	قواعد کاربردی فقهی	☒

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه مهدویت		
ردیف	عناوین جلسه	قالب
		نشست کارگاه
۲۲.	امام مهدی از دیدگاه روایات عامه و خاصه	☒
۲۳.	سنن و امتحانات الهی در دوران غیبت	☒
۲۴.	انواع انتظار	☒
۲۵.	وظایف منتظران در زمینه‌سازی ظهور	☒
۲۶.	مهدویت و نسبت آن با انقلاب اسلامی	☒
۲۷.	رابطه مهدویت، نبوت و امامت	☒
۲۸.	ظهور و حکومت جهانی	☒
۲۹.	شبهه شناسی مهدویت	☒
۳۰.	ادعیه و زیارات مهدوی	☒
۳۱.	ادله عقلی امامت و مهدویت	☒
۳۲.	مدعیان مهدویت و فرقه‌های ضاله	☒
۳۳.	ولایت امر و امامت امت (ولایت فقیه)	☒
۳۴.	رجعت	☒
۳۵.	مهدویت و مسائل جدید کلامی	☒

۳۶.	فرجام‌شناسی و آینده‌پژوهی	☒	☒
۳۷.	آخرالزمان	☒	
۳۸.	مهدویت و غرب	☒	
۳۹.	اخلاق و تربیت مهدوی	☒	

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه هنر، رسانه و ادبیات			
ردیف	عناوین جلسه	قالب	
		نشست	کارگاه
۴۰.	مبانی سواد بصری		☒
۴۱.	دین و رسانه	☒	
۴۲.	جنگ نرم و رسانه‌ای	☒	
۴۳.	جهانی‌سازی و جهانی‌شدن	☒	
۴۴.	روش نقد و تحلیل		☒
۴۵.	شناخت تلویزیون	☒	
۴۶.	تلویزیون و سکولاریسم	☒	
۴۷.	رسانه، دین و فرهنگ	☒	
۴۸.	شیوه‌های تبلیغ در ادیان	☒	
۴۹.	هنر اسلامی و تمدن ساز	☒	
۵۰.	آشنایی با هنرمندان و محصولات رسانه‌ای دینی (نویسندگان، کارگردان، فیلم، رمان، داستان بلند و کوتاه ...)	☒	
۵۱.	نشانه‌شناسی		☒
۵۲.	روایت‌شناسی رسانه و ادبیات		☒
۵۳.	روش‌شناسی نقد رسانه	☒	
۵۴.	سواد رسانه	☒	
۵۵.	جریان‌شناسی رسانه‌ای	☒	
۵۶.	اصول جنگ نرم	☒	
۵۷.	تکنیک‌ها و تاکتیک‌های جنگ رسانه‌ای	☒	☒

۵۸.	جامعه‌شناسی رسانه‌ها	☒	
۵۹.	ارتباطات فرهنگی	☒	
۶۰.	درآمدی بر ادبیات داستانی	☒	
۶۱.	داستان‌نویسی نوین	☒	
۶۲.	عناصر داستان		☒
۶۳.	آشنایی با مکاتب ادبی با رویکرد ادبیات داستانی	☒	
۶۴.	داستان نویسان معاصر ایران	☒	
۶۵.	داستان‌نویسان جهان (ترجمه)	☒	

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه مدیریت فرهنگی			
ردیف	عناوین جلسه	قالب	
		نشست	کارگاه
۶۶.	مدیریت استراتژیک	☒	
۶۷.	مفهوم‌شناسی فرهنگی	☒	
۶۸.	فرهنگ اسلامی	☒	
۶۹.	مدیریت فرهنگ اسلامی	☒	
۷۰.	مهارت‌های مدیران فرهنگی		☒
۷۱.	بسترهای فعالیت فرهنگی	☒	
۷۲.	صیانت فرهنگی	☒	
۷۳.	کلیات سازمان	☒	
۷۴.	کلیات مدیریت	☒	
۷۵.	مدیریت اسلامی	☒	
۷۶.	وظایف مدیران	☒	

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه زنان و خانواده			
ردیف	عناوین جلسه	قالب	
		نشست	کارگاه

۷۷.	چالش های ازدواج	☒	
۷۸.	ویژگی های همسر	☒	
۷۹.	آمادگی برای ازدواج	☒	
۸۰.	همسرشناسی	☒	
۸۱.	تصمیم گیری	☒	
۸۲.	اقتصاد خانواده	☒	
۸۳.	بایسته ها و مهارت های تربیت فرزند		☒
۸۴.	بررسی موج های فمینیسم	☒	
۸۵.	پوشش در غرب و اسلام	☒	
۸۶.	بررسی اشتغال بانوان	☒	
۸۷.	نقش های مادری، پدری	☒	
۸۸.	مسئله جمعیت	☒	
۸۹.	مهارت های ارتباطی همسران		☒
۹۰.	معنویت و خانواده	☒	

لیست کارگاه ها و نشست های پیشنهادی گروه پژوهش			
ردیف	عناوین جلسه	قالب	
		نشست	کارگاه
۹۱.	آیین نگارش و ویرایش		☒
۹۲.	انواع مطالعه (سریع، تلفیقی، ایده گیری متن)	☒	
۹۳.	انواع فیش برداری (نرم افزارهای فیش برداری)		☒
۹۴.	منابع کتابخانه ای و انواع رده بندی	☒	
۹۵.	سایت های علمی و نرم افزارهای علمی	☒	
۹۶.	آشنایی با مجموعه office ۱ (ورد)		☒
۹۷.	آشنایی با مجموعه office ۲ (پاورپوینت)		☒
۹۸.	آشنایی با مجموعه office ۳ (وان نوت)		☒
۹۹.	بانک های اطلاعاتی	☒	

۱۰۰.	تایپ	☒
------	------	-------------------------------------

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه ادیان، فرق و مذاهب			
ردیف	عناوین جلسه	قالب	
		نشست	کارگاه
۱۰۱.	بررسی مسیحیت	☒	
۱۰۲.	بررسی کتاب مقدس	☒	
۱۰۳.	رهبانیت مسیحی یا زهد اسلامی؟	☒	
۱۰۴.	بررسی آئین زرتشت	☒	
۱۰۵.	بررسی باستان‌گرایی (کوروش)	☒	
۱۰۶.	خشونت از منظر اسلام	☒	
۱۰۷.	بررسی بهائیت	☒	
۱۰۸.	پاسخ به شبهات اهل سنت	☒	
۱۰۹.	گستره دین و شریعت	☒	
۱۱۰.	دین و مسائل اجتماعی	☒	
۱۱۱.	پلورالیسم در حقانیت و نجات	☒	

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه سیاست			
ردیف	عناوین جلسه	قالب	
		نشست	کارگاه
۱۱۲.	آشنایی با تحولات سیاسی جهان اسلام	☒	
۱۱۳.	جغرافیای سیاسی کشورها (پیش‌نیاز)	☒	
۱۱۴.	آشنایی با سیاست در اسلام	☒	
۱۱۵.	دشمن‌شناسی	☒	
۱۱۶.	مهندسی انتخابات	☒	☒
۱۱۷.	آشنایی با ظرفیت‌های منطقه‌ای؛ فرصت‌ها و تهدیدها	☒	
۱۱۸.	دین و سیاست	☒	

۱۱۹.	مشروعیت سیاسی	☒	
۱۲۰.	ولایت فقیه	☒	
۱۲۱.	پاسخ‌گو بودن ولی فقیه	☒	
۱۲۲.	ارتباط نظام اقتصادی و سیاسی غرب با آزادی جنسی	☒	
۱۲۳.	اختلافات طبقاتی در ایران و رسالت دانشجو	☒	
۱۲۴.	عدالت اسلامی و سوسیالیستی	☒	
۱۲۵.	بررسی جریان‌های ناسیونالیستی و قومیت‌گرا (پان‌ترکیسم، پان‌عربیسم و ...)	☒	

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه قرآن کریم			
ردیف	عناوین جلسه	قالب	
		نشست	کارگاه
۱۲۶.	آموزش تجوید مقدماتی و صوت و لحن پایه		☒
۱۲۷.	آشنایی با مبانی آموزش روخوانی و روان‌خوانی	☒	
۱۲۸.	آداب تلاوت قرآن	☒	
۱۲۹.	واژه‌شناسی قرآن کریم (سطح یک)	☒	
۱۳۰.	مبانی تدریس ترجمه و مفاهیم قرآن کریم	☒	
۱۳۱.	الهی بودن الفاظ قرآن	☒	
۱۳۲.	نقش جبرائیل در وحی	☒	
۱۳۳.	شبهات حول قرآن کریم	☒	
۱۳۴.	قرآن و مستشرقان	☒	

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه نهج البلاغه			
ردیف	عناوین جلسه	قالب	
		نشست	کارگاه
۱۳۵.	شناخت نامه و تاریخ تطبیقی امام علی علیه السلام	☒	
۱۳۶.	روش‌های مطالعه نهج البلاغه		☒

۱۳۷	متن خوانی با محوریت موضوعات برگزیده	☒
۱۳۸	مباحث تربیتی و اخلاقی در نهج البلاغه	☒
۱۳۹	شگفتی های نهج البلاغه	☒
۱۴۰	تاریخ سیاسی اجتماعی امام علی علیه السلام	☒
۱۴۱	ارتباط قرآن و نهج البلاغه	☒
۱۴۲	روش فهم نهج البلاغه	☒
۱۴۳	مباحث سیاسی و مدیریتی در نهج البلاغه	☒
۱۴۴	مباحث اقتصادی در نهج البلاغه	☒
۱۴۵	مباحث اعتقادی در نهج البلاغه	☒
۱۴۶	مباحث فرهنگی در نهج البلاغه	☒

لیست کارگاه ها و نشست های پیشنهادی گروه صحیفه سجادیه		
ردیف	عناوین جلسه	قالب
		نشست کارگاه
۱۴۷	شناخت نامه و تاریخ تطبیقی امام سجاد علیه السلام	☒
۱۴۸	سیره امام سجاد علیه السلام	☒
۱۴۹	شناخت نامه صحیفه سجادیه	☒
۱۵۰	آشنایی با دعا و آداب آن	☒
۱۵۱	روش های مطالعه صحیفه سجادیه	☒
۱۵۲	متن خوانی با محوریت موضوعات برگزیده	☒
۱۵۳	زیبایی های صحیفه سجادیه	☒
۱۵۴	ارتباط قرآن و صحیفه سجادیه	☒
۱۵۵	روش برداشت و ارائه صحیفه سجادیه	☒
۱۵۶	مباحث اعتقادی در صحیفه سجادیه	☒

لیست کارگاه ها و نشست های پیشنهادی گروه حدیث		
ردیف	عناوین جلسه	قالب

کارگاه	نشست		
☒		مهارت‌های حدیث خوانی	۱۵۷.
	☒	آشنایی با علوم حدیث (درایه، رجال و ...)	۱۵۸.
	☒	آشنایی با کتب اربعه و منابع روایی	۱۵۹.

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه تربیت، اخلاق و معنویت			
قلب		عناوین جلسه	ردیف
کارگاه	نشست		
☒		نماز خوب	۱۶۰.
☒		مهارت‌های زدودن تکبر	۱۶۱.
☒		تکنیک‌های مهار خشم	۱۶۲.
☒		تکنیک‌های شاد زیستن	۱۶۳.
☒	☒	اخلاق فعالیت در فضای سایبر	۱۶۴.
	☒	اخلاق بر پایه شریعت یا انسانیت	۱۶۵.
	☒	هم‌جنس‌گرایی و هم‌جنس‌بازی در اسلام	۱۶۶.
	☒	پژوهش‌های پزشکان غربی در تأثیرات شراب و نگهداری سگ	۱۶۷.
	☒	پژوهش‌های روانشناسان غربی پیرامون پیامدهای آزادی جنسی	۱۶۸.
	☒	بررسی انگاره قانون جذب	۱۶۹.
	☒	بررسی عرفان‌های غربی	۱۷۰.
	☒	بررسی عرفان‌های شرقی	۱۷۱.
	☒	بررسی عرفان حلقه	۱۷۲.
	☒	بررسی رمان‌های معنویت‌گرا	۱۷۳.
		غرب و مشکلات آزادی جنسی	۱۷۴.
☒	☒	اخلاق حرفه‌ای	۱۷۵.
☒	☒	شک ناخودآگاه، افکار منفی دینی، وسواس فکری	۱۷۶.
	☒	نقش ولی و امام در تزکیه نفوس	۱۷۷.
	☒	حاضر جوابی آری یا خیر	۱۷۸.

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه اقتصاد			
ردیف	عناوین جلسه	قالب	
		نشست	کارگاه
۱۷۹.	اقتصاد مقاومتی	☒	
۱۸۰.	اقتصاد اسلامی	☒	
۱۸۱.	بایسته‌های کارآفرینی	☒	☒

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه شناخت‌شناسی و فلسفه			
ردیف	عناوین جلسه	قالب	
		نشست	کارگاه
۱۸۲.	نظام معرفتی اسلام و پوزیتیویسم	☒	
۱۸۳.	ارزش معرفتی خواب، الهام و ...	☒	

لیست کارگاه‌ها و نشست‌های پیشنهادی گروه کلام و اعتقادات			
ردیف	عناوین جلسه	قالب	
		نشست	کارگاه
۱۸۴.	معناداری زندگی در سایه ایمان و توحید	☒	
۱۸۵.	داروینیسیم، جهش و وجود خداوند	☒	
۱۸۶.	بررسی هر یک از شبهات مشهور فیلسوفان غربی پیرامون اثبات وجود خداوند	☒	
۱۸۷.	بررسی هر یک از شبهات مشهور فیلسوفان غربی پیرامون اثبات وجود خداوند	☒	
۱۸۸.	کرونا و عدل الهی	☒	
۱۸۹.	کرونا و معناداری زندگی	☒	
۱۹۰.	فیزیکالیسم و اثبات ماوراء و روح	☒	

ماده ۶: در طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی-تربیتی حوزه، علاوه بر نظام آموزشی تربیتی مرسوم در قالب برگزاری کلاس‌های آموزشی، از قالب‌های مؤثری همچون کارگاه‌ها، نشست‌های علمی، همایش‌های بصیرت‌افزایی، کرسی‌های آزاداندیشی، حلقه‌های مطالعات تخصصی، جلسات مناظره، نقد آثار علمی و فرهنگی، بازدیدهای علمی فرهنگی، دیدار با الگوهای موفق علمی فکری و اجتماعی، اعتکاف و بیتوته علمی و معنوی، برگزاری اردو، مسابقات فکری فرهنگی، استفاده از ظرفیت‌های پارک‌های علم و فن‌آوری و ... استفاده می‌شود.

ماده ۷: تحقیق کلاسی درس الگو و مهارت‌های اثرگذاری اجتماعی می‌تواند به تشخیص استاد از ارزش ۲ واحد با عنوان «الگوها و مهارت‌های خدمت جهادی» برخوردار گردد.

الگوهای تربیتی آموزش

ماده ۸: اجرای هریک از الگوهای تربیتی زیر موجب ارتقای سطح کیفی آموزشی و تربیتی می‌شود.

- ۸/۱. استفاده از اساتید مذهب حوزه‌های علمیه
- ۸/۲. برگزاری درس اخلاق توسط علمای مذهب منطقه
- ۸/۳. استفاده از فضاها و تربیتی در ارائه درس همچون مسجد و حوزه علمیه.
- ۸/۴. برگزاری اردوهای معنویت محور
- ۸/۵. انس استاد با معرفت‌جو با الهام از روش‌های شاگرد پروری علمای دین
- ۸/۶. تعریف پژوهش‌های کلاسی با رویکرد قرآنی و حدیثی از باب انس با قرآن کریم و متون اصیل روایی در ریز موضوع‌های متناسب با درس.
- ۸/۷. تعریف طرح مطالعاتی برای معرفت جویان جهت انس با کتب و نویسندگان.

برنامه‌ریزی آموزشی تربیتی

ماده ۹: برنامه‌ریزی درسی مرکز باید با مراعات تقویم آموزشی دانشگاه و با در نظر گرفتن تعطیلات دانشگاه به‌گونه‌ای طراحی شود که به برنامه آموزشی تربیتی حوزه و همچنین تحصیل دانشجویان از جمله آزمون آنان لطمه‌ای وارد نسازد.

ماده ۱۰: مراکز موظف به رعایت پیش‌نیازها در ارائه دروس هستند.

ماده ۱۱: در برنامه‌ریزی کلاسی اهتمام ویژه‌ای به پرهیز از اختلاط شود.

ماده ۱۲: هر واحد درسی به میزان ۱۶ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای و حداقل نصاب آموزشی تربیتی برگزاری ۱۳ جلسه است.

ماده ۱۳: اساتید موظف به ارائه حداقل ۷۰ درصد سرفصل‌های هر درس هستند.

ماده ۱۴: مراکز موظف‌اند امور آموزشی اعم از دروس، نشست‌ها و کارگاه‌ها و ... را در سامانه آموزشی در بازه‌های زمانی مشخص شده در سامانه مدیریت آموزشی به آدرس sm.hodat.ir ثبت نمایند.

حضور و غیاب

- ماده ۱۵:** غیبت بیش از سه جلسه (موجه یا غیرموجه) موجب حذف درس می شود.
- تبصره ۱: تأخیر در کلاس بیش از ۱۵ دقیقه و یا ترک کلاس و عدم بازگشت به آن، غیبت محسوب خواهد شد.
- تبصره ۲: معرفت جویانی که درس آنان حذف شده است نمی توانند صرفاً با شرکت در آزمون جبرانی، آن درس را بگذرانند.

آزمون

- ماده ۱۶:** جهت انجام ارزیابی بهنگام و کیفی از سطح درک مباحث کلاسی، اساتید می توانند تا ۶ نمره را به کار کلاسی، تحقیق و خدمت جهادی یا اشکال مختلف دیگر اختصاص بدهند.
- ماده ۱۷:** آزمون صرفاً برای ارزیابی از سطح درک مباحث کلاسی نبوده بلکه شایسته است از ظرفیت نمره آزمون برای تعلیم بیشتر و مهارت ورزی استفاده کرده و بخشی از نمره درس به اهداف تربیتی زیر اختصاص یابد:
- الف. برای تعمیق آموزه ها و مهارت آموزی بخشی از نمره به قالب هایی چون مباحثه، تقریر نویسی، فراهمایی (کنفرانس)، گزارش و منبع شناسی، نقد و تحلیل منابع اعم از کتاب و مقاله، حل مسئله، آزاداندیشی و... اختصاص یابد.
- ب. برای تمرین تبیین و نشر آموزه ها و یا به کار بستن آن ها بخشی از نمره به آن تخصیص یابد.
- ماده ۱۸:** حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است.

ارزیابی

- ماده ۱۹:** از آنجاکه نظر معرفت جویان در ارزیابی استاد و محتوای درسی نقش ویژه ای در ارتقای مراکز و نظام آموزشی تربیتی حوزه دارد، لازم است فرم ارزیابی استاد و محتوای درسی توسط معرفت جو در سامانه آموزشی در هر ترم قبل از مشاهده نمره پایانی با تأمل لازم تکمیل گردد.
- ماده ۲۰:** در ابتدای ترم، اساتید و معرفت جویان با شاخص های ارزیابی آشنا شده و در پایان هر نیم سال جمع نظرات معرفت جویان توسط مراکز برای ستاد حوزه ارسال می گردد.
- ماده ۲۱:** مراکز موظف اند در هر نیمسال از هر کلاس آموزشی دو فایل صوتی تدریس را به اداره آموزش ستاد جهت ارزیابی ارسال نمایند.
- ماده ۲۲:** استاد در صورت کسب امتیاز بالاتر از ۶۰ درصد از مجموع ارزیابی ها، مجاز به تدریس مجدد در آن درس است.

انتقالی

- ماده ۲۳:** معرفت جویان دو نوبت حق انتقال به مرکز دیگر را دارند.

صدور مدرک و گواهی

ماده ۲۴: اخذ مدرک پودمانی هر دوره منوط به گذراندن ۱۳ واحد آموزشی تربیتی با رعایت واحد های معرفتی تهذیبی و رسالت با کسب حداقل معدل ۱۴ است.

ماده ۲۵: مدرک پایان دوره و کارنامه تحصیلی معرفت جویان توسط سامانه آموزش صادر می گردد.

ماده ۲۶: گواهی تدریس اساتید، توسط مراکز و با تأیید مسئول آن مرکز صادر می شود.

معادل سازی

ماده ۲۷: دروس حوزه به عنوان یکی از قالب های جدید برای ارائه دروس معارف به شمار می رود و طبق جدول ذیل، هر درس معارف با یکی از دروس حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان طبق جدول زیر معادل سازی می شود.

تبصره: مراکز می بایست در ارائه دروس توجه داشته باشد که هر نیمسال تحصیلی حداکثر می توانند برای هر معرفت جو ۴ واحد درسی را تطبیق بزنند.

دروس حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان	دروس معارف اسلامی
هر دو واحد مبانی نظری با دو واحد متناسب از دروس زیر: (۱) خداشناسی در قرآن (۲ واحد) (۲) نبوت و ولایت در قرآن (۲ واحد) (۳) انسان از پیدایش تا معاد در قرآن (۲ واحد) (۴) فلسفه حق و ارزش (۲ واحد)	۴ واحد مبانی نظری اسلام
یکی از دروس زیر: (۱) جریان شناسی سیاسی صدساله ایران (۲ واحد) (۲) منظومه فکری تمدنی رهبری (۲ واحد) (۳) رسالت الهی دانشجو (۲ واحد)	۲ واحد انقلاب اسلامی
یکی از دروس زیر: (۱) اخلاق غریزه (۲ واحد) (۲) اخلاق شناخت و اندیشه ورزی (۲ واحد) (۳) عرفان و معنویت در صحیفه سجاده (۲ واحد) (۴) اخلاق اجتماعی (۲ واحد) سوره حجرات	۲ واحد اخلاق اسلامی
یکی از دروس زیر: (۱) انس با قرآن کریم (۲ واحد) (۲) سیره حکمرانی امیرالمؤمنین علیهم السلام در نهج البلاغه (۲ واحد)	۲ واحد منابع اسلامی
یکی از دروس زیر: (۱) اخلاق غریزه (۲ واحد) (۲) اخلاق اجتماعی (۲ واحد)	۲ واحد دانش خانواده
(۱) تاریخ و سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام (۲ واحد)	۲ واحد تاریخ اسلام

پرداخت حق التدریس

ماده ۲۸: پرداخت حق التدریس در حوزه متناسب با ردیف پرداختی گروه‌های معارف است.

ماده ۲۹: هر دو واحد دروس نظری-عملی به میزان ۳ واحد پرداخت حق التدریس دارد.

برنامه درسی مقطع کارشناسی

عناوین و سرفصل‌ها

اخلاق غریزه

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری و عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با ساحت‌های بدن و غریزه جنسی انسان و فراگیری آداب و مهارت‌های مرتبط با آن.

سرفصل‌ها

ساحت بدن

- کلیات (اهمیت بدن و نقش آن در رشد اخلاقی و ...)
- بهداشت فردی و طهارت بدنی با تأکید بر بایسته‌های فقهی آن
- خواب و مهارت تنظیم آن
- بایسته‌ها، مهارت‌ها و آداب مرتبط با تغذیه سالم
- بایسته‌های پوشاک و آداب آن

ساحت غریزه جنسی

- کلیات (چیستی غریزه جنسی، شهوت و عناصر آن، رابطه مدیریت غریزه جنسی و رشد اخلاقی و ...)
- هویت جنسی
- حیا عامل مهار غریزه جنسی
- مهارت‌های مدیریت غریزه جنسی
- بایسته‌های روابط با جنس مخالف با رویکرد مهارتی و فقهی

متون پیشنهادی

پژوهشی در فرهنگ حیا، عباس پسندیده، نشر دارالحدیث- تربیت جنسی علی تقی فقهی نشر دارالحدیث- مهارت‌های زندگی دکتر حسین خنیفر و دکتر مژده پورحسینی، نشر هاجر- بازشناسی تربیت جنسی با رویکرد اسلامی شهناز یوسفی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

بایسته‌های تدریس:

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود
۲. با توجه به رویکرد کاربردی و عملی بودن واحد درسی از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با قرآن و روایات و یافتن و مطالعه بخش‌های مرتبط و متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با قرآن و روایات بپردازد.
۳. به مهم‌ترین احکام مرتبط با مباحث در جلسه مستقل و یا ضمن تدریس اشاره نماید.
۴. به بخش‌های مهارتی توجه ویژه نماید و تدریس را به صورت کارگاهی و با گروه‌بندی پیش برد
۵. از شاهد‌های قرآنی و روایی استفاده نماید

اخلاق شناخت و اندیشه ورزی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری و عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با ساحت‌های شناختی و عقلانی انسان و فراگیری آداب و مهارت‌های مرتبط با آن.

سرفصل‌ها

بخش اول: ساحت عقلانی

کلیات (چیستی عقل، رابطه عقل و جهل، رابطه عقل با قلب)

تقوا مهم‌ترین راهبرد تربیت عقل

مهارت‌های تفکر و عقل ورزی (تفکر خلاق و تفکر انتقادی)

بخش دوم: ساحت شناختی

کلیات (ارزش علم، اقسام علم، جایگاه علم در رشد اخلاقی، رابطه عقل و علم و ...)

آداب آموزش و اخلاق نقد و مناظره

بایسته‌های آموزش با رویکرد فقهی (احکام آموزش)

متون پیشنهادی

روانشناسی تنظیم رفتاری با رویکرد اسلامی محمدصادق شجاعی نشر دارالحدیث- شاگرد پروری محمدرضا عابدینی نشر معارف- درآمدی بر تربیت عقلانی سید محمد بنی‌هاشم نشر منیر- آئین دانشوری ترجمه المراد من منیة المرید محمدرضا طباطبایی، نشر هاجر- دانشنامه اخلاق کاربردی جلد ۵ اخلاق علم و فرهنگ احمد حسین شریفی و همکاران موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی- اخلاق نقد سید حسن اسلامی نشر معارف

منابع پیشنهادی

جوان، هیجان و خویشتن‌داری، گروه نویسندگان نشر معارف- ادب الهی تربیت مربی مجتبی تهرانی نشر مصباح الهدی- مفاتیح الحیة عبدالله جوادی آملی نشر اسراء- اخلاق و تربیت اسلامی محمدتقی رهبر و محمدحسن رحیمیان سمت

بایسته‌های تدریس:

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به‌تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود
۲. با توجه به رویکرد کاربردی و عملی بودن واحد درسی از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با قرآن و روایات و یافتن و مطالعه بخش‌های مرتبط و متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با قرآن و روایات بپردازد.
۳. به مهم‌ترین احکام مرتبط با مباحث در جلسه مستقل و یا ضمن تدریس اشاره نماید.
۴. به بخش‌های مهارتی توجه ویژه نماید و تدریس را به‌صورت کارگاهی و با گروه‌بندی پیش برد
۵. از شاهد‌های قرآنی و روایی استفاده نماید

عرفان و معنویت در صحیفه سجادیه

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری و عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با ساحت‌های عبادی، عرفانی و معنوی انسان و فراگیری آداب و مهارت‌های مرتبط با آن.

سرفصل‌ها

ساحت عبادی

- کلیات (چیستی عبادت، نقش عبادت در تربیت اخلاقی انسان و ...)
- اقسام عبادات: فردی و جمعی
- عهدهای جمعی
- آداب بندگی و دعا (اشاره به معنای استجابت حتمی دعا)
- عبادات و نقش آن در تهذیب نفس با تأکید بر صحیفه سجادیه
- ساحت عرفانی و معنوی
- کلیات (چیستی عرفان و معنویت و ...)
- عرفان در صحیفه سجادیه

متون پیشنهادی

صحیفه سجادیه

جهاد اکبر محمدرضا عابدینی نشر حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان

منابع پیشنهادی

مفاتیح الحیة عبدالله جوادی آملی نشر اسراء

بایسته‌های تدریس:

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود
۲. با توجه به رویکرد کاربردی و عملی بودن واحد درسی از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با قرآن و روایات و یافتن و مطالعه بخش‌های مرتبط و متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با قرآن و روایات بپردازد.
۳. به مهم‌ترین احکام مرتبط با مباحث در جلسه مستقل و یا ضمن تدریس اشاره نماید.
۴. به بخش‌های مهارتی توجه ویژه نماید و تدریس را به صورت کارگاهی و با گروه‌بندی پیش ببرد
۵. معرفت‌جویان را به گروه‌هایی تقسیم کرده و عهدهای جمعی را دنبال کند.

اخلاق اجتماعی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری و عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی اجمالی با ساحت‌های عاطفی، خانوادگی و اجتماعی انسان و فراگیری آداب و مهارت‌های مرتبط با آن.

سرفصل‌ها

کلیات (مفهوم شناسی احساسات، عواطف و هیجانات)

مهارت کنترل هیجان خشم

بایسته‌های روابط عاطفی سالم

الگوی شادی از منظر اسلام

اخلاق و زندگی اجتماعی (با تأکید بر تفسیر سوره حجرات)

ملاک‌های کلی در اخلاق اجتماعی (اصل عدل، اصل احسان، اصل تقدم مصالح معنوی بر منافع مادی و اصل رعایت

اولویت خانواده بهترین محیط برآورده شدن نیازها)

مهارت‌های سازگاری اجتماعی (مدارا)

اخلاق مسئولیت اجتماعی و همکاری‌های جمعی

متون پیشنهادی

اخلاق در قرآن علامه مصباح یزدی، مهارت‌های زندگی دکتر حسین خنیفر و دکتر مژده پور حسینی، نشر هاجر-مهار خشم

بررسی روان‌شناختی خشم و مهار آن از دیدگاه اسلام دکتر محمدرضا کیومرثی نشر دارالحدیث-خشم را قورت بده

مهارت مدیریت خشم با نگاهی به منابع اسلامی، مجید جعفری، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی-مهارت‌های

سازگاری علی حسین زاده موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی- اخلاق و تربیت اسلامی محمدتقی رهبر و محمدحسن

رحیمیان سمت

منابع پیشنهادی

مفاتیح الحیة عبدالله جوادی آملی نشر اسراء-مجموعه مهارت‌های زندگی لادن فتی و همکاران، انتشارات میانکوشک

بایسته‌های تدریس:

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود
۲. با توجه به رویکرد کاربردی و عملی بودن واحد درسی از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با قرآن و روایات و یافتن و مطالعه بخش‌های مرتبط و متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با قرآن و روایات پردازد.
۳. به مهم‌ترین احکام مرتبط با مباحث در جلسه مستقل و یا ضمن تدریس اشاره نماید.
۴. به بخش‌های مهارتی توجه ویژه نماید و تدریس را به صورت کارگاهی و با گروه‌بندی پیش ببرد
۵. از شاهدهای قرآنی و روایی استفاده نماید.

شناخت و مهارت‌های تفکر

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیش‌نیاز درس: ندارد

اهداف درس: آشنایی کلی با مباحث شناخت‌شناسی، کشف مغالطات و روش‌شناسی فهم دین.

سرفصل‌ها

شناخت‌شناسی

- چیستی و اهمیت شناخت (پسینی بودن مسئله شناخت، آشنایی با شناخت‌های پایه و فطری)
- ابزار و منابع شناخت (تجربه - ارزشمندی تجربه، حس‌گرایی و پوزیتیویسم، عقل و اهمیت عقل، حساب احتمالات و ...، شهود، مکاشفه و وحی، بررسی خواب در واقع‌نمایی)
- ارزشمندی یقین و گمان و راه‌های رسیدن به یقین و اعتبار آن‌ها
- علم حضوری (تعریف و ویژگی‌ها، ارتباط شهود با علم حضوری)
- جایگاه تجربه، شهود، شناخت‌های فطری و عقل در قرآن و روایات
- آشنایی با موانع شناخت و چگونگی رفع آن در قرآن
- پلورالیسم معرفتی

اندیشه ورزی و روش کسب معرفت دینی

- آشنایی با اهم مغالطات و خطاهای اندیشه
- توجه به تفاوت علوم و معارف دینی از جهت روش‌شناسی (روش عقلی، تجربی، نقلی)
- آشنایی با روش‌های کسب معارف دینی (اعتبار عقل، نقل و اجتهاد)
- جایگاه تقلید در کسب معرفت
- گستره اجتهاد و برداشت از متن (معیارها، هرمنوتیک، قبض و بسط شریعت)

متون پیشنهادی

معرفت‌شناسی، مجتبی مصباح، معرفت‌شناسی، عبدالله محمدی، معرفت‌شناسی، محمدحسن وکیلی، مسئله شناخت، شهید مطهری

منابع

معرفت‌شناسی در قرآن، آیت‌الله جوادی آملی، منابع معرفت، کاوش در ژرفای معرفت‌شناسی، محمدحسین زاده، مغالطات، علی‌اصغر خندان، مبانی شناخت، آیت‌الله ری‌شهری، مبانی معرفت دینی، محمدحسین زاده

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به‌تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود

۲. با توجه به رویکرد کاربردی درس از معرفت‌جو بخواهد که با حل تمرین متناسب با درس به کاربرست دانش خویش پردازد.

۳. مبحث‌آشنایی با خطاهای اندیشه را به‌صورت کارگاهی و با گروه‌بندی پیش ببرد.

خداشناسی در قرآن

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیش نیاز درس: ندارد

اهداف درس: آشنایی کلی با مباحث ایمان، توحید و عدل

سرفصل‌ها

ایمان

- تعریف ایمان (تفاوتش با اسلام، تعریف اسلام و ایمان در روایات و آیات قرآن)
- سرچشمه‌های ایمان (فطرت، عقل، علم، توفیق الهی) (ارزش معرفت ایمانی و وجوب اندیشیدن در معارف اسلام)
- پایداری در ایمان در قرآن (ذکر الگوهای مؤمنان خاص در قرآن)
- ارتباط عمل و ایمان
- معنای صحیح تقوا
- مصاف همیشگی ایمان و کفر (فردی و اجتماعی)
- برکات ایمان (ارزشمندی زندگی، آرامش و داشتن تکیه‌گاه در زندگی، صفات نیکوی انسانی، داشتن برنامه زندگی - احکام و دستورات اسلامی منطبق بر فطرت و عقل، امدادها و الهامات غیبی برای فرد و جامعه مؤمنان، سعادت و کامیابی در زندگی دنیوی و اخروی)

توحید

- اهمیت توحید (اهمیت شناخت مبداء، فطرت خداجویی و معنا پیدا کردن زندگی توحیدی در قرآن، خصوصیات زندگی فردی و اجتماعی توحیدی)
- آشنایی اجمالی با اقسام براهین اثبات وجود خدا و ارزش هر برهان با رویکرد شبهه محوری (برهان نظم با اشاره به فرضیه تکامل، برهان فطرت، اشاره به بیگ بنگ و پیامدهای معرفتی آن مانند اثبات صانع، اشاره به برهان‌های فلسفی مانند برهان صدیقین و امکان و وجوب و براهین فلاسفه غرب مثل کانت و آنسلم)
- مراتب توحید (توحید ذاتی، توحید در حاکمیت، توحید در عبادت و ربوبیت با اشاره به اتهام شرک توسط وهابیون به شیعه و پاسخ آن، توحید افعالی و نتایج آن مانند آرامش و شجاعت در مقابل دنیاداران، فهم صحیح از قضا و قدر و اختیار و سرنوشت انسان، توحید در خالقیت و نفی طبقات اجتماعی)
- عدم امکان شناخت ذات الهی و اشاره به صفات مهم ثبوتی خداوند
- نصاب توحید و شرک (مراتب شرک اعتقادی و اخلاقی، اشاره به وسوسه‌های فکری و عدم اهمیت آنها)

عدل الهی

- معنای عدالت و حوزه‌های عدالت (خلقت، توزیع نعمت، تشریع، مجازات و پاداش)
- اثبات عدالت و حکمت الهی (تفاوت عدالت با تساوی، لزوم جریان سنت‌های الهی در دنیا مانند لزوم اختیار داشتن انسان‌ها در جهت فهم ضرورت اختیاری انسان‌ها)

- تبیین عدالت در جهان (جهان موطن امتحان است - تبیین قاعده اهم بر مهم -، عدم ظرفیت دنیای مادی برای عدالت کامل، عدالت در کل هستی معنا دارد نه در بخش های جزئی، ظرفیت معاد جهت تحقق عدالت، جبران رنج ها و بازپس گیری حقوق در زندگی حقیقی، تفاوت شرور با رنج، عدم دستیابی به حکمت بعضی شرور)

متون پیشنهادی

طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، مقام معظم رهبری

منابع پیشنهادی

خداشناسی در قرآن، علامه مصباح، انسان و ایمان، شهید مطهری، جهانی بینی توحیدی، شهید مطهری، اصول زندگی ساز اسلام، ایمان و توحید، حسین زاده اصفهانی - ایمان در قرآن، آیت الله ری شهری، خدا از دیدگاه قرآن، سید محمد حسین بهشتی، توحید در قرآن، آیت الله جوادی آملی - خداشناسی، محمدحسن وکیلی - توحید، شهید مطهری، عدل الهی، شهید مطهری - انسان و سرنوشت، شهید مطهری، خداشناسی، علامه مصباح یزدی - مبانی خداشناسی، آیت الله ری شهری، خداشناسی، جلد اول از پرسش ها و پاسخ های دانشجویی، پنجاه درس اصول عقاید برای جوانان، آیت الله مکارم شیرازی، اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مطهری، ج ۵ - براهین اثبات وجود خدا در فلسفه غرب، ادواردزپل - تبیین براهین اثبات خدا، آیت الله جوادی آملی - توحید علمی و عینی، محمدحسین طهرانی - خدا در فلسفه، ترجمه خرمشاهی - خداشناسی فلسفی، عبودیت - علم پیشین الهی و اختیار انسان، محمد سعیدی مهر، پاسخ به شبهات کلامی خداشناسی، قدردان قراملکی، توحید در نگاه عقل و دین، محمدباقر شریعتی سبزواری، عدل الهی از دیدگاه امام خمینی، اسماء و صفات حق تبارک و تعالی، ابراهیم دینانی، عدل و حکمت، مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، الله شناسی، محمدحسین طهرانی - المبدأ و المعاد، صدرالمتهلین - پندار خدا، ریچارد داوکینز - چرا مسیحی هستم، راسل.

بایسته های تدریس

استاد محترم می بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه بندی نماید که به تمامی بحث های اصلی پرداخته شود
۲. با توجه به رویکرد کاربردی درس از معرفت جو بخواهد که با ارتباط با قرآن و تفاسیر و یافتن و مطالعه آیات متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با قرآن و تفاسیر بپردازد.
۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.

انسان از پیدایش تا معاد

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیش نیاز درس: ندارد

اهداف درس: آشنایی با مباحث انسان شناسی، شناخت روح و آشنایی با کلیات معاد

سرفصل ها

کلیات (تعریف و ضرورت انسان شناسی، انواع انسان شناسی فلسفی، تجربی، دینی و عرفانی و پیامدهای هر یک از انواع انسان شناسی مانند معناداری زندگی و تغییر شیوه زندگی، تأثیر شناخت انسان بر علوم انسانی، تعیین سعادت و کمال انسان با توجه به تعریفمان از انسان، ارتباط شناخت نفس و شناخت خداوند)

عالم ذر، سکونت ابتدایی آدم و حوا در بهشت، هبوط و مسئله تولید نسل اولیه

انسان موجودی دوبعدی

- دلایل عقلی، قرآنی و تجربی دوبعدی بودن انسان

- حقیقت روح و معنای روح الهی داشتن

جایگاه خلافت الهی برای انسان

سرنوشت انسان

- اختیار انسان در تعیین سرنوشت (بخت، میزان قدرت و اختیار انسان، میزان نفوذ شیطان)

- پاسخ به شبهات پیرامون انواع جبر (اشاره به قضا و قدر، امر بین الامرین)

سرشت انسان (اشاره به ارزش و سرشت انسان در نگاه داروین، زرتشت و مسیحیت (مانند جایگاه انسان به عنوان ذات

گناه آلود در مسیحیت یا دارای فطرت پاک، اهریمنی بودن زن در زرتشت، اختلاف طبقات انسانی در ادیان و ...)

اومانیسیم (مفهوم اومانیسیم و اهمیت بحث، زمینه های پیدایش، نقد و بررسی)

کرامت انسان در اسلام و اومانیسیم

معاد (بازگشت و رجوع به سمت خداوند)

رابطه اعمال و روح (تجسم اعمال)

برهان ها جهت اثبات معاد (حکمت، عدالت و قدرت الهی، فطرت و ادله نقلی، تجربه های نزدیک به مرگ)

برزخ (حیات و بدن برزخی، معنای قبر و احوالات مرتبط با قبر در روایات، بهشت و جهنم برزخی)

ویژگی های بهشت و نعمت های آن (لهم ما یشتهون و لدینا مزید)

حقایق معاد (حقیقت مرگ، حقیقت شهادت شاهدان در قیامت، رابطه تکوینی بین اعمال و سعادت انسان، حقیقت میزان)

شبهات معاد (حال انسان در دنیا نشان دهنده همان حال در قیامت است؟ خلود، همسان نبودن گناه و مجازات، تناسخ)

شفاعت

متون پیشنهادی

انسان در قرآن، مصباح یزدی، انسان‌شناسی، محمود رجبی-انسان‌شناسی، محمدحسین وکیلی-معاد از دیدگاه امام خمینی، رحیم‌پور

منابع پیشنهادی

طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، مقام معظم رهبری-هستی و هبوط، پارسانیا-سرشت انسان در اسلام و مسیحیت، سلیمانی اردستانی-تفسیر المیزان جلد اول جهت بحث شفاعت-قرآن و مسئله معاد، علیرضا اسعدی-انسان‌شناسی با رویکرد المیزان، دفتر معاد، چلچراغ حکمت، انسان از آغاز تا انجام، علامه طباطبائی، انسان در قرآن، شهید مطهری، زندگی جاویدان و حیات اخروی، شهید مطهری، معاد، شهید مطهری، معاد یا بازگشت به سوی خدا، محمد شجاعی، تناسخ از دیدگاه عقل و وحی، محمدتقی یوسفی، سرنوشت ارواح در برزخ، مجتبی شاه ملکی، تجسم اعمال در دنیا و قیامت، محمدرضا کوهی، ارتباط با ارواح، آیت‌الله مکارم شیرازی، معاد و جهان پس از مرگ، آیت‌الله مکارم شیرازی، شفاعت، طاهری خرم‌آبادی، معاد در قرآن، آیت‌الله جوادی آملی، جاودانگی، رضا اکبری، از عالم بعد از مرگ چه خبر؟ محمدتقی صرفی‌پور، حیات پس از مرگ، اسدی.

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود
۲. با توجه به رویکرد کاربردی درس از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با قرآن و تفاسیر و یافتن و مطالعه آیات متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با قرآن و تفاسیر بپردازد.
۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.

فلسفه حق و ارزش

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیش نیاز: شناخت‌شناسی و مهارت‌های تفکر

هدف: تقویت بنیان‌های فکری فلسفی مبانی حقوق اسلامی و بنیادهای ارزش اخلاقی

سرفصل‌ها

حق

- مفاهیم و کلیات (آشنایی با مفاهیمی مانند حقوق، قانون، ضرورت بحث از فلسفه حقوق، حق و تکلیف، تفاوت حق بودن با حق داشتن، تبیین تفاوت حق در حقوق با حق در اخلاق)
- منشأ حق (ارتباط انسان‌شناسی و تعیین حقوق انسان) (طبیعت، دموکراسی یا پوزیتویسم، مالکیت حقیقی و اراده تشریعی خداوند)
- خصوصیات نظام حقوقی اسلام (فطری و طبیعی بودن، ضمانت اجرایی ایمانی داشتن، احکام ثانوی و منعطف بودن و ...)
- هدف تعیین حقوق بر اساس مبانی مختلف (آیا با پذیرش طبیعت و یا پوزیتویسم به عنوان منشأ حق، عدالت اهمیت و اصالت دارد؟)
- وابستگی حق و تکلیف به مصلحت و کمال انسان (کمال انسان چیست؟ گره خوردن مصلحت انسان به دین و لزوم پذیرش تکالیف دین)
- آزادی (آزادی بیان، آزادی مذهبی، برده‌داری)
- حق و کرامت انسانی (تکلیف در انتخاب نوع زندگی اجتماعی، حق حیات و خودکشی، حق امنیت)
- حقوق زنان، اشتراکات زن و مرد، ماهیت انسانی، حقوق اقتصادی، سیاسی و اجتماعی مشترک، حقوق اختصاصی زنان، حقوق اختصاصی مردان، دیه و ارث بیشتر، تعدد زوجات، جهاد ابتدایی و قضاوت.
- اعلامیه حقوق بشر (بررسی بندها و اصول موضوعه اعلامیه حقوق بشر)

ارزش

- کلیات (اهمیت، تاریخچه، ضرورت فلسفه اخلاق و تعاریف اخلاق، علم اخلاق، فلسفه اخلاق)
- تبیین فلسفی مفاهیم اخلاقی (ارزش، خوب بد، وظیفه، باید و نباید)
- واقع‌گرایی اخلاقی (حسن و قبح ذاتی افعال، مطابقت با قانون عقل و امر و نهی الهی، حسن فعلی و فاعلی)
- غیرواقع‌گرایی و لوازم آن (کثرت‌گرایی و نسبیت در اخلاق، عدم امکان رد و اثبات)
- آشنایی با مکاتب اخلاقی غایت‌گرا، لذت‌گرایی، قدرت‌گرایی، سعادت‌گرایی، وظیفه‌گرا و ...
- دین و اخلاق (تعامل میان دین و اخلاق، نیاز و کمک اخلاق به دین، آیا مرام انسانیت جایگزین دین می شود؟)
- معیار ارزش اخلاقی در مکاتب مختلف (اخلاق لیبرال، اخلاق در نظام سرمایه‌داری، سود و زیان فرد یا گروه)

متون پیشنهادی

مصباح، مجتبی، فلسفه اخلاق، موسسه امام خمینی-آیت الله جوادی آملی، مبادی اخلاق در قرآن-فلسفه اخلاق، علامه مصباح یزدی-مصباح، مجتبی، بنیاد اخلاق، فلسفه حقوق، دانش پژوه و عابدینی، درس نامه فلسفه حقوق، جمعی از نویسندگان، موسسه امام خمینی

منابع پیشنهادی

فلسفه اخلاق سید محمد رضا مدرسی، نقد و بررسی مکاتب اخلاقی، علامه مصباح یزدی، جوادی، محسن، مسئله باید و هست، شریفی، احمد حسین، خوب چیست بد کدام است؟ علامه مصباح یزدی، بررسی و نقد مکاتب اخلاقی، فلسفه اخلاق در قرن حاضر، مری وارنوک، ترجمه ابوالقاسم فنایی، مبانی فلسفه اخلاق، ریچارد هولمز، ترجمه مسعود علیا، مک ناوتن، دیوید، بصیرت اخلاقی، ترجمه محمود فتحعلی، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، لارنس سی بکر، تاریخ فلسفه اخلاق غرب، بارتلی، دین و اخلاق، ترجمه خزاعی، سید قریشی، دین و اخلاق، حقوق بشر اسلامی، امتناع یا ضرورت، دانش پژوه، درآمدی بر حقوق اسلامی، دفتر همکاری حوزه و دانشگاه، سمت، حقوق و سیاست در قرآن، علامه مصباح یزدی، نظریه حقوقی اسلام، علامه مصباح یزدی، نگاهی گذرا به حقوق بشر از دیدگاه اسلام، علامه مصباح یزدی، نظام حقوق زن در اسلام، شهید مطهری، مقایسه بین احکام حکومتی و احکام ثانوی، محمدی گیلانی، درآمدی بر فلسفه حقوق، آلتمن آندرو، ایولین رید، آزادی زنان، ارتداد و آزادی، جوادی آملی، کرامت در قرآن، جواد آملی.

بایسته های تدریس

استاد محترم می بایست:

۱. در تدریس نیمی از جلسات به بخش ارزش و نیم دیگر جلسات به بخش حق اختصاص دهد.
۲. با توجه به رویکرد کاربردی درس از معرفت جو بخواهد که با حل تمرین متناسب با درس به کاربرست دانش خویش پردازد.
۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب پردازد.

نبوت و ولایت در قرآن

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیش نیاز درس: خداشناسی در قرآن

اهداف درس: آشنایی کلی با دو اصل نبوت و امامت و اهمیت ولایت در اسلام و تشیع با تاکید بر آیات قرآن کریم.

نبوت

- ضرورت نبوت (نیازمندی انسان به قانون الهی در زندگی اجتماعی، محدودیت ابزارهای شناختی انسان، گره خوردن سعادت فردی، اجتماعی و اخروی انسان به وجود راهنما)
- فواید و اهداف نبوت در قرآن (گستره شریعت، تربیت انسان ها در سایه تشکیل نظام و جامعه توحیدی، اقامه قسط)
- تعریف و انواع وحی در قرآن، نقد دیدگاه‌هایی مانند نابغه بودن نبی و تجربه دینی
- راه‌های شناخت نبی با تطبیق بر نبوت خاصه پیامبر اکرم ص (آیه‌ها و نشانه‌ها، گواهی انبیاء سابق، معجزه)
- معجزه و قانون علیت و سنت‌های الهی
- عصمت انبیاء (در وحی، عمل و خطا و نسیان)
- خاتمیت (ادله و چرایی خاتمیت)

ولایت و امامت

- تعریف امامت و ولایت در قرآن
- انواع ولایت و شئون امام
- تفاوت امامت و نبوت (برتری امام از نبی و اهمیت نقش ولی در جامعه و لزوم ولایت‌مداری مومنان با توجه به آیات قرآن کریم)

- آثار تکوینی و تشریعی ولایت (توجه به ابعاد زندگی اجتماعی، اخلاقی و سعادت انسان در سایه پذیرش ولایت)
- لزوم شناخت امام (انسان بدون ولی به کجا می‌رسد؟)
- خلافت یا امامت؟ (این امر به مردم واگذار شده است یا خداوند فردی را معین کرده است؟)
- امامت امام علی (ع) و اشاره به امامت اهل بیت ع (اثبات امامت حضرت علی ع از قرآن کریم، اثبات امامت حضرت علی ع از کتب اهل سنت)

متون پیشنهادی

طرح کلی اندیشه اسلامی، راه و راهنما شناسی در قرآن علامه مصباح

منابع پیشنهادی

معارف در آثار شهید مطهری، راهنما شناسی جلد سوم از پرسش‌ها و پاسخ‌های دانشجویی، چرا دین چرا اسلام چرا تشیع؟ شاکرین، دفتر امامت و رهبری، چلچراغ حکمت، راهنما شناسی، محمدحسن وکیلی، معنی تشیع، علامه طباطبائی، فلسفه وحی و نبوت، آیت الله ری شهری، راه و راهنما شناسی، علامه مصباح یزدی، راه راهنما شناسی، علامه مصباح یزدی، وحی

و نبوت، آیت الله جوادی آملی، کتاب‌های ختم نبوت و پیامبر امی و خاتمیت و نبوت و امامت و رهبری از شهید مطهری، امامت، محمدحسن قدردان قراملکی، درس‌های پیامبر اعظم ص، مقام معظم رهبری.

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. در تدریس نیمی از جلسات به بخش نبوت و نیم دیگر جلسات به بخش ولایت و امامت اختصاص دهد.
۲. با توجه به رویکرد کاربردی درس از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با قرآن و تفاسیر و یافتن و مطالعه آیات متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با قرآن و تفاسیر بپردازد.
۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.

مهدویت و ولایت فقیه

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیش نیاز درس: امامت و ولایت

اهداف درس: آشنایی با امام زمان عج، ظهور، پساظهور و ولایت فقیه

سرفصل‌ها

پساظهور

- دنیای پساظهور (وقایع پس از ظهور و ...)
- عدالت در پساظهور
- رشد انسان در پساظهور
- شناسایی خرافه ها و افکار غلط نسبت به ظهور و پساظهور

ظهور

- بایسته‌های ظهور
- شناخت امام زمان عج (شناخت امام عصر عج و آشنایی با بعضی القاب ایشان مانند قائم، شتاخت جهت پرهیز از مرگ جاهلان)
- غیبت (مفهوم غیبت و تفاوت های غیبت صغری و کبری)
- اسرار غیبت (سری از اسرار الهی، آزمایش مردم، حفظ جان امام)
- فواید وجود امام غایب (واسطه فیض الهی، نصرت و رهبری کلی دین و رهبران دینی و مومنین)
- نیابت خاص و عام در عصر غیبت
- ولایت فقیه (توحید در حاکمیت تا پذیرش ولایت فقیه، زندگی اجتماعی و لزوم تشکیل حکومت در عصر غیبت، پیشینه بحث ولایت فقیه در بین علماء شیعه)
- دلایل عقلی و نقلی بر ولایت فقیه و گستره آن (مطلقه بودن ولایت، تفاوت ولایت فقیه و پادشاهی)
- ویژگی های فقیه و ولایت فقیه (تفاوت ولایت با وکالت، وظایف و اختیارات فقیه، جایگاه مردم در انتخاب فقیه)
- شبهات و سؤالات (آیا فقیه نائب اهل بیت ع است؟ شبهه دور در انتخاب فقیه، انتصاب است یا انتخاب؟ نسبت جمهوریت با ولایت)
- گره خوردن وظایف منتظر ظهور با پذیرش ولایت نائب امام

انتظار

- کلیات (انتظار مطلوب و پرهیز از انتظار مخرب، آثار انتظار صحیح در ابعاد فردی و اجتماعی مانند پویایی برای رسیدن به اهداف فردی و اجتماعی، ایجاد وحدت و همگرایی و احساس حضور در محضر امام)
- هوشیاری در مقابل مدعیان دروغین بر پایه شناخت علائم و شروط و پرهیز از خلط بین شرط و علامت و تطبیق بی مورد علائم با وقایع روز (ملاقات گرای، رفتار بعضی سیاستمداران و گروه‌ها مثل ادعای ارتباط با امام و بی‌نیازی از علماء

- آشنایی اجمالی با فرقه‌های انحرافی بهائیت و انجمن حجّیه

متون پیشنهادی

درس‌نامه مهدویت، ولایت‌فقیه مصباح یزدی

منابع پیشنهادی

ولایت‌فقیه ولایت فقاہت و عدالت، آیت‌الله جوادی آملی، ولایت‌فقیه، امام خمینی ره، دانشنامه امام مهدی عج، آیت‌الله ری‌شهری، نگاهی گذرا به ولایت‌فقیه، علامه مصباح یزدی، حکومت دینی جلد پانزدهم از پرسش‌ها و پاسخ‌های دانشجویی، امامت و مهدویت، آیت‌الله صافی گلپایگانی، برخورد ائمه با مدعیان مهدویت، محسنی ارزگانی، چشم‌اندازی به حکومت مهدی عج، نجم‌الدین طبسی، شهاب‌ثاقب، علیرضا زمانیان، قیام و انقلاب مهدی عج، شهید مطهری، نقش اجتماعی انتظار، عبدی پور، نیابت امام زمان عج در دوارن غیبت، مترجم احمد خوانساری.

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به‌تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود
۲. با توجه به رویکرد کاربردی درس از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با قرآن و متون دینی و یافتن و مطالعه آیات و مطالب متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با قرآن و روایات بپردازد.
۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.

انس با قرآن کریم

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری و عملی

پیش نیاز: نبوت و ولایت در قرآن کریم

اهداف درس: آشنایی با سیمای قرآن کریم و روش ها و بایسته های انس با قرآن کریم

سرفصل ها

سیما و جاذبه های قرآن (قرآن هم صحبت زنده و باشعور، قرآن نامه ای از جانب محبوب، قرآن سفره ضیافت الهی، قرآن عهد الهی، قرآن برنامه سلوک، قرآن و انسان کامل، قرآن و ظهور و ...)

قرآن و آداب انس

- طهارت
- تلاوت
- استماع
- تدبر

مقدمات تدبر (اعجاز قرآن کریم و وجوه آن مانند اعجاز ادبی، بلاغی، علمی، ویژگی ها و اهمیت دانستن زبان عربی به عنوان زبان دین، جامعیت قرآن کریم در امر هدایت و فطرت (تبیان لکل شیء) و در شناخت صحیح از نظام سیاسی، حقوقی، تربیتی اسلام، تحریف ناپذیری قرآن با دلایل قرآنی، دلایل روایی و شواهد تاریخی، معنای تحریف معنوی قرآن در روایات) روش شناسی تدبر

- کلیات (تعریف علامه طباطبایی (ره) از تفسیر، تعریف علامه طباطبایی (ره) از تدبر، نسبت تفسیر با تدبر، روش تفسیری علامه طباطبایی (ره)، ویژگی های روش تدبری علامه طباطبایی (ره)
- بررسی دلایل و علل ضرورت روش تفسیر تدبری
- بررسی مبانی روش تدبری

۱. مبانی وجود شناختی: ذو مراتب بودن قرآن (دلایل / مراتب) / پیوند و انسجام معنایی قرآن

۲. مبانی زبان شناختی: توجه به عرف قرآن (معانی نسبی) / واقع نمایی محض / پیراستگی از تسامحات و تساهلات

عرفی

- معرفی قواعد تفسیر تدبری

۱. قواعد فهم: (قاعده سیاق یا ضرورت تأمل و توجه در واژگان و جملات و آیات هم نشین، قاعده سنجش با آیات مرتبط، قاعده لزوم توجه به غرض سوره، قاعده لزوم توجه به غرض آیه (دلالت مقامیه)، قاعده مقابله، قاعده اخذ به اطلاق واژگان، قاعده دلالت وصف بر علیت)

۲. قواعد سنجش فهم: (هماهنگی با آیات غرر، سنجش با معارف قطعی و نقلی، ارائه نقد صحیح از فهم سایر

مفسران)

- تفاوت روش تدبری علامه طباطبائی (ره) با سایر روش‌ها و مکاتب (ویژگی‌های روش سایرین، مقایسه با روش علامه طباطبائی)

متون پیشنهادی

انس با قرآن کریم، محمدرضا عابدینی، درس‌نامه استاد تاج‌آبادی، تفسیر سوره براءت به انضمام مبانی، روش و قواعد تفسیری رهبری

منابع پیشنهادی

ترجمه و شرح تفسیر فی ضلال القرآن سید قطب (سوره حمد و بقره تا آیه ۱۸۲)، منطق تفسیر قرآن کریم رضایی اصفهانی، روش تفسیر محمود رجبی، قرآن‌شناسی، علامه مصباح یزدی-منطق تفسیر رضایی اصفهانی. آیت‌الله جوادی آملی، تفسیر موضوعی ج ۱، قرآن در قرآن-شهید مطهری، پیامبر اُمّی-رجبی، محمود، درس‌نامه اعجاز قرآن-موریس بوکای، مقایسه‌ای میان تورات انجیل قرآن و علم، قرآن در اسلام، علامه طباطبائی، قرآن‌شناسی، صالح قندی.

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود.
۲. با توجه به رویکرد کاربردی درس از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با قرآن و تفاسیر و یافتن و مطالعه آیات متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با قرآن و تفاسیر بپردازد.
۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.

سیره حکمرانی امیرالمؤمنین علیه السلام در نهج البلاغه

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیش نیاز: نبوت و ولایت در قرآن

هدف: آشنایی با منشور حکومت علوی

سرفصل‌ها

معنای حکومت دینی (پیوند دین و سیاست، تفاوت حکومت دینی در شیعه و سنی و کلیسا)

مسائل و مشکلات جامعه پیش از حکومت حضرت علی ع

ماجرای قتل عثمان (درس‌ها و عبرت‌ها)

ضرورت حکومت و تدوین حرکت کلی آن (اشاره به رد سخنان خوارج)

حکومت حکیمانه (امانت‌داری و خدمتگزاری)

- وعده‌های حکومتی حضرت علی ع

- غرض از پذیرش حکومت (وظیفه امام، علماء و مردم در مقابل ظلم)

- ارزشمندی امر حکومت جهت احقاق حق و اقامه قسط

- بی‌ارزش بودن امر دنیا و حکومت دنیوی (قدرت وسیله است و نه هدف)

- زندگی زاهدانه حاکم

- اهداف حکومت (حقوق مردم)

۱. برقراری عدالت و تأمین رفاه (اهمیت عدالت و اقامه قسط از نظر دینی و به لحاظ حفظ نظام، وجوه مختلف عدالت

در حکومت علوی)

۲. حفظ کرامت و آزادگی مردم

۳. برقراری امنیت (آبرو، مال و ...)

۴. آزادی (آزادی سیاسی برای مخالفان، آزادی بیان و ...)

۵. تربیت و آموزش مردم

حکومت و مردم (جایگاه مردم در مشروعیت و مقبولیت حکومت، رابطه زمامداران با مردم)

شرایط و اوصاف کارگزاران (اهل مشورت با نخبگان و مردم، قوت و سلامت نفس، اهل درایت و عدالت، اهمیت عبرت

گرفتن از گذشتگان)

درس‌ها و سنت‌های ثابت جوامع و حکومت‌ها

- اتحاد عامل همیشگی نیکبختی و تفرقه عامل نابودی

- فتنه (اختلاف طبقاتی، اشتغال مردم به شهوات و غفلت از امور مهم، جنگ‌های پی‌درپی، رواج انحرافات فکری، رهایی

از فتنه بوسیله تقوا، صبر و بصیرت، عبرت از گذشتگان و ...)

- دشمن‌شناسی (مبارزه بر سر اهداف است و نه اشخاص و ...)

توجه به آفات و پیامدهای کج‌فهمی در عدالت‌خواهی‌های امروز

وظیفه مردم در مقابل حاکم

- شناخت امام و حاکم، تبعیت و بصیرت
- اخلاق و آداب در مقابل حاکم
- امر به معروف و نهی از منکر کارگزاران و حاکم
- وجوب جهاد و رعایت اخلاق اسلامی جهاد

متون پیشنهادی

شرح هفت خطبه نهج‌البلاغه، مقام معظم رهبری، حکومت حکمت، حکومت در نهج‌البلاغه، مصطفی دلشاد تهرانی

منابع پیشنهادی

تراز حیات، ساختار شناسی عدالت در نهج‌البلاغه، مصطفی دلشاد تهرانی، پرسش‌ها و پاسخ‌ها، حکومت دینی، جلد ۸، حمیدرضا شاکرین، اخلاق کارگزاران، محمدرضا امین زاده، اخلاق کارگزاران در حکومت اسلامی، آیت‌الله جوادی آملی.

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود
۲. در همه مباحث توجه جدی به کلمات حضرت امیر علیه السلام از نهج‌البلاغه داشته باشد و برای معرفت جویان بیان کند.
۳. با توجه به رویکرد کاربردی درس از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با نهج‌البلاغه و شروح آن و یافتن و مطالعه بخش‌های مرتبط و متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با نهج‌البلاغه بپردازد.
۴. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.

تاریخ و سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیش نیاز: نبوت و ولایت در قرآن

هدف: آشنایی با زندگی و سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام

سرفصل‌ها

اهمیت شناخت یکپارچه سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام

اهداف سیاسی و تشکیل حکومت

- علت دشمنی خلفاء با همه اهل بیت علیهم السلام
- تلاش‌های اهل بیت علیهم السلام برای رسیدن به قدرت
- رسیدن به قدرت و حکومت وظیفه امام
- نیروسازی، آمادگی و ایجاد تشکیلات منظم
- اهمیت حفظ نظام اسلامی خصوصاً در دوران ۲۵ ساله خانه نشینی حضرت علی ع گفتگو، معاهده و صلح با دشمنان و پیروان سایر ادیان
- میزان پابندی به معاهدات و قراردادهای
- معاهدات پیامبر اکرم ص با اهل مدینه و مشرکین
- تعامل حضرت علی علیه السلام با خلفا و پیروان خلفاء پیشین
- صلح امام حسن علیه السلام
- گفتگوهای امام حسین علیه السلام با دشمنان
- سفارش‌های صادقین علیهما السلام پیرامون تعامل با اهل سنت
- اهمیت حفظ وحدت در سیره اهل بیت علیهم السلام
- جنگ در سیره اهل بیت علیهم السلام
- تحلیلی از جنگ‌های پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
- تحلیلی از جنگ‌های حضرت علی علیه السلام
- چرایی قبول شهادت و جنگ توسط امام حسین علیه السلام
- اهمیت تقیه در مبارزه با غاصبان حکومت
- اشکال مختلف مبارزه مانند دعا و گریه بر امام حسین علیه السلام
- نیروسازی و تأسیس تشکیلات برای حفظ شیعه و مبارزه با غاصبان
- هجرت امام زادگان و وکلای اهل بیت ع به ایران
- مبارزات اصحاب اهل بیت علیهم السلام با دشمنان
- نوع تعامل با گروه‌های مبارز و مدعی طرفداری اهل بیت علیهم السلام

- حرکت‌های مورد تأیید اهل بیت علیهم السلام مانند حرکت زید بن علی علیه السلام
- عدم توجه به حمایت افراد و مدعیان دروغینی مانند ابوسفیان و بنی عباس
- سیره سیاسی در روابط بین الملل
- تعامل پیامبر اسلام ص با ممالک غیر اسلامی
- تربیت سیاسی جامعه
- لزوم داشتن شرح صدر و مشورت با مردم
- اهمیت دادن به مستضعفین و تربیت آنها
- اهمیت عزت مسلمین و پرورش غیرت دینی مسلمانان
- اهمیت صبر و بصیرت سیاسی (توجه به سیره حضرت زهرا سلام الله علیها)
- شهادت طلبی
- اهمیت تولی و تبری و امر به معروف و نهی از منکر
- مردمی بودن و در دسترس بودن حاکم
- متون پیشنهادی:

انسان ۲۵۰ ساله، مقام معظم رهبری.

منابع:

غریب پیروز: پیام رهبر فرزانه انقلاب حضرت آیت الله خامنه‌ای (مدظله العالی) به کنگره جهانی حضرت رضا (ع)، صلح امام حسن (ع): پرشکوه‌ترین نرمش قهرمانانه تاریخ، مقام معظم رهبری، هم‌زمان حسین علیه السلام، مقام معظم رهبری. تربیت سیاسی و حیانی، محمد حسین الهی زاده، تاریخ و سیره سیاسی امیرمؤمنان علی بن ابی طالب، رسول جعفریان، تاریخ تحلیلی و سیاسی اسلام، علی اکبر حسینی، تاریخ سیاسی اسلام، رسول جعفریان، جاذبه و دافعه علی ع، شهید مطهری، حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان.

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود
۲. با توجه به رویکرد کاربردی درس از معرفت جو بخواهد که با ارتباط با تاریخ اهل بیت و یافتن و مطالعه بخش‌های مرتبط و متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با تاریخ اسلام بپردازد.
۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.
۴. به متون روایی مانند زیارت عاشورا و عهدنامه مالک اشتر توجه ویژه نماید.

جریان شناسی سیاسی صدساله ایران

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با جریان های فکری- سیاسی و اثرگذاری فرهنگی- سیاسی آنها در ایران

سرفصل ها

نگاهی گذرا بر جریان ها و آرایش نیروهای سیاسی ایران (قبل و بعد از انقلاب)

جریان شناسی سیاسی اسلام گرا

- تبیین جریان اصلاح طلب

- تبیین جریان اصول گرا

- تبیین جریان سوم

جریان شناسی منازعات قوی

جریان شناسی کودتاها

جریان شناسی تجاوزات نظامی

جریان شناسی قائم مقام رهبری

جریان شناسی فتنه ۷۸ و ۸۸ و ...

جریان شناسی نفوذ

جریان شناسی ضد فرهنگ

جریان تشکل های دانشجویی، دفتر تحکیم وحدت، بسیج دانشجویی، جامعه اسلامی دانشجویان، انجمن اسلامی

دانشجویان مستقل، جنبش عدالت خواه دانشجویی

منابع و متون پیشنهادی

بازگشت از نیمه راه: جریان شناسی مخالفت ها با نظام و رهبری جمهوری اسلامی ایران مروری بر اسناد، اسرار و ناگفته های

جاماندگان قافله انقلاب مؤلف: محمدعلی الفت پور، چهل تدبیر (مروری بر مقاطع بحرانی تاریخ جمهوری اسلامی ایران)

مؤلف: محمدعلی الفت پور، نقاب ها: جریان شناسی نفوذ در تاریخ انقلاب اسلامی ایران؛ نگاهی به پیدا و پنهان ۳۶

پرونده نفوذ و استحاله سیاسی، فکری و فرهنگی ایران مؤلف محمدعلی الفت پور، جریان شناسی سیاسی در ایران مؤلف:

علی دارابی، مدیریت بحران در جمهوری اسلامی مؤلف: منوچهر محمدی، جریان ها و سازمان های مذهبی - سیاسی ایران

(از روی کار آمدن محمدرضا شاه تا پیروزی انقلاب اسلامی) سال‌های ۱۳۲۰ - ۱۳۵۷ مؤلف: رسول جعفریان، خاطرات سیاسی ۱۳۶۵ - ۶۶ مؤلف: محمد محمدی‌ری‌شهری ناشر: مرکز مطالعات و پژوهش‌های سیاسی (پرونده سید مهدی هاشمی و همکاران او، اسناد ساواک، خاطرات و گفته‌های چند تن از مسئولان کشور)، جریان‌شناسی سیاسی: نگاهی به احزاب، گروه‌ها و جریان‌های سیاسی در ایران معاصر مؤلف: علی مجتبی‌زاده، محمدعلی لیالی ناشر: دفتر نشر معارف، جریان‌شناسی سیاسی احزاب: دفتر تحکیم وحدت مؤلفان: پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به‌تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود
۲. با توجه به رویکرد کاربردی درس از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با تاریخ ایران و یافتن و مطالعه بخش‌های مرتبط و متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با تاریخ ایران بپردازد.
۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز درس: ندارد

اهداف درس: شناخت اجمالی نظام فکری-تمدنی مقام معظم رهبری

سرفصل‌ها

تاریخ تمدن اسلام و تمدن غرب (فرهنگ و تمدن / بعثت نقطه پیدایش تمدن اسلامی / عدل علوی تراز تمدن اسلامی / ایران مهد تمدن اسلامی / تمدن اندلس / ظهور فرهنگ و تمدن غرب /

مواجهه مسلمانان با فرهنگ و تمدن غرب در عصر جدید (آشنایی مسلمانان با ... / جریان‌های موجود در جهان اسلام در مواجهه با تمدن غرب: جریان غرب‌گرا / جریان غرب‌ستیز / نگاه‌گزینی: ملی‌گرا و اسلام‌گرا)

اصول و مبانی تمدن اسلامی و تمدن غرب (دین و ماهیت آن / پایه‌های شکل‌گیری تمدن / مهدویت سنگ بنای تمدن اسلامی / تمدن اسلامی و دانش / اصول و مبانی فرهنگ و تمدن غرب (اومانیسم سکولاریسم. عقل‌گرایی. لیبرالیسم. دموکراسی. دولت مدرن)

انقلاب اسلامی؛ جامعه الگو (اهداف کلی انقلاب اسلامی / انقلاب اسلامی و عبور از جهان مدرن / انقلاب اسلامی و دستاوردها / آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی / فرآیند تشکیل تمدن اسلامی

متون پیشنهادی

کتاب تمدن اسلامی: نگاهی اجمالی به بیانات رهبر معظم انقلاب امام خامنه‌ای، درباره تمدن اسلامی، کتاب دوران جدید عالم: گفتمان انتقادی انقلاب اسلامی در شناخت تجدد بر اساس بیانات حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، کتاب ره، رهرو، رهبر؛ امام خمینی و انقلاب اسلامی (برگرفته از بیانات رهبر انقلاب؛ ناشر انقلاب اسلامی)، کتاب فرهنگ و تمدن غرب از دیدگاه امام خمینی ره (مؤلف: میثم طاهری، مرکز اسناد انقلاب اسلامی)

منابع پیشنهادی

کتاب از انقلاب اسلامی تا تمدن اسلامی محمدحسن وکیلی (درس‌های یکم، دوم، سوم، پنجم، ششم، هفتم، هشتم، نهم)، کتاب نظریه نظام انقلابی؛ شیخ عبدالحسین خسروپناه (ترسیم نقشه راه جمهوری اسلامی ایران بر اساس منظومه فکری آیت‌الله العظمی خامنه‌ای)، منظومه فکری آیت‌الله العظمی خامنه‌ای؛ شیخ عبدالحسین خسروپناه و جمعی از پژوهشگران، کتاب مقالاتی از اندیشه نامه انقلاب اسلامی؛ تبیین اندیشه انقلاب اسلامی اثر حضرت امام خمینی (ره) و حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله) انتشارات انقلاب اسلامی، کتاب «بیش تمدنی»؛ تقریری بر اندیشه کلام اجتماعی آیت‌الله میرباقری، کتاب درآمدی بر منظومه تمدنی شیعه؛ علیرضا حسین زاده دیلمی، کتاب آینده انقلاب

اسلامی ایران؛ شهید مرتضی مطهری ره، صورت و سیرت انقلاب اسلامی در بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی)، از گام تمدن ساز: بسط بیانیه گام دوم انقلاب با تکیه بر اسناد بین الملل؛ سید محمدحسین راجی (بخش اول تا سوم)، کتاب کار بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی (محسن مشرقی، ناشر: آینده سازان)، جهاد تمدنی جوانان- صد حاشیه بر بیانیه گام دوم انقلاب با ترسیم هندسه بیانیه و تحلیل آن (برگرفته از بیانات مقام معظم رهبری) حسین بغدادی، مقایسه انقلاب اسلامی با انقلاب فرانسه و روسیه (مؤلف: منوچهر محمدی)، جامعه پردازی - جلد اول: درآمدی بر نظام هنجاری اسلام (هدف ترسیم «نظام هنجاری اسلام» تشریح «جامعه پردازی» موردنظر مقام معظم رهبری در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی)

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود
۲. با توجه به رویکرد کاربردی درس از معرفت جو بخواهد که با ارتباط با اندیشه امامین انقلاب و یافتن و مطالعه بخش‌های مرتبط و متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با اندیشه امامین انقلاب بپردازد.
۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.
۴. از مخاطب بخواهد که در قالب کار علمی، کاربرست آموزه‌ها را بیان نماید.

رسالت الهی دانشجوی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری و عملی

پیش نیاز درس: ندارد

اهداف درس: ارتقاء هویت، عزم و توان جهاد فکری، علمی و فرهنگی دانشجویان مبتنی بر سه گام تبیین معرفتی رسالت تخصصی دانشگاهیان در نسبت با رسالت انبیاء و ائمه طاهرين عليهم السلام، تبیین وضع موجود انقلاب اسلامی، شناخت ظرفیت‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها (دشمن شناسی) و رشد احساس تکلیف و عزم خدمت جهادی در ساحت‌های جهاد فکری، علمی و فرهنگی

سرفصل‌ها

نسبت دانشجوی با رسالت انبیاء و ظهور (رسالت تاریخی پیغمبران و اوصیاء الهی، مهم‌ترین راهبرد انبیاء برای تحقق اهداف، تشکیل جامعه اسلامی الگو، مهم‌ترین راهبرد زمینه‌سازی ظهور و تحقق اهداف انبیاء، رسالت دانشگاهیان در امتداد رسالت رسولان الهی، نقش ممتاز دانشگاه در جامعه، دانشگاه مرکز اقتدار آفرینی کشور)

رسالت انبیاء و راهبرد جامعه سازی (جامعه سازی، راهبرد انبیاء برای انجام رسالت خود، تربیت خواص، راهبرد جامعه سازی، راهبرد تربیت خواص در سیره حضرت رسول صلی الله علیه و آله، راهبرد تربیت خواص برای تربیت عمومی در سیره حضرت عیسی سلام الله علیه)

بررسی تفصیلی چيستی ساختار سازی و جامعه سازی (خودسازی/ دیگر سازی یا انسان‌سازی/ جامعه سازی، انقلاب اسلامی و جامعه‌سازی اسلامی، الگوهای ساختار سازی و مثال‌های آن)

از تمدن اسلامی تا دولت و جامعه اسلامی (انقلاب اسلامی و تبیین مراحل پنج‌گانه انقلاب اسلامی، جایگاه انقلاب اسلامی در منطقه و جهان، سرمایه اجتماعی و ظرفیت‌های داخلی، تمدن غرب در بوته تحلیل)

چيستی و چگونگی دانشگاه اسلامی (مروری بر مأموریت، اصول و مبانی، چشم‌انداز و اهداف کلان دانشگاه اسلامی)

ضرورت، اصول و روش‌های تبیین (جهاد فکری) (چرایی و چگونگی «تبیین»)

متون پیشنهادی

جزوه اصلاح‌شده رسالت الهی ۱ ستاد، از گام تمدن ساز: بسط بیانیه گام دوم انقلاب با تکیه بر اسناد بین‌الملل؛ سید محمدحسین راجی (بخش اول تا سوم)، از انقلاب اسلامی تا تمدن اسلامی محمدحسن وکیلی، دانشگاه تراز انقلاب اسلامی؛ مؤلفان: حامد نجاران طوسی، مهدی فاتح راد، محمدعلی برزنونی، سند دانشگاه اسلامی و سند تحول آموزش و پرورش

منابع پیشنهادی

کتاب نظریه نظام انقلابی؛ شیخ عبدالحسین خسروپناه (ترسیم نقشه راه جمهوری اسلامی ایران بر اساس منظومه فکری آیت‌الله العظمی خامنه‌ای)، دوران جدید عالم به کوشش: سعید اشیری (گفتمان انتقادی انقلاب اسلامی در شناخت تجدد بر اساس بیانات حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای)، کتاب تمدن اسلامی، محدثه علیجان‌زاده‌روشن، محمدحسین علیجان‌زاده‌روشن (نگاهی اجمالی به بیانات رهبر معظم انقلاب امام خامنه‌ای، درباره‌ی تمدن اسلامی)، کتاب «بینش

تمدنی؛ تقریری بر اندیشه کلام اجتماعی آیت الله میرباقری، کتاب درآمدی بر منظومه تمدنی شیعه؛ علیرضا حسین زاده دیلمی، کتاب آینده انقلاب اسلامی ایران؛ شهید مرتضی مطهری ره، جامعه پردازی - جلد اول: درآمدی بر نظام هنجاری اسلام حسن خیری (هدف ترسیم «نظام هنجاری اسلام» تشریح «جامعه پردازی» موردنظر مقام معظم رهبری در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی)

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود
۲. با توجه به رویکرد کاربردی و عملی بودن واحد درسی از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با اندیشه امامین انقلاب و یافتن و مطالعه بخش‌های مرتبط و متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با اندیشه امامین انقلاب بپردازد.
۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.
۴. از مخاطب بخواهد که در قالب کار علمی، کاربست آموزه‌ها را بیان نماید.

الگوهای خدمت جهادی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری و عملی

پیش نیاز درس: رسالت ۱

هدف درس: تبیین معرفتی و تمرین عملی قواعد خدمت جهادی در ساحت‌های جهاد فکری، علمی و فرهنگی

سرفصل‌ها

ویژگی‌های یک موضوع و نقش مطلوب (معارفه و آشنایی با نقش‌ها و دغدغه‌های دانشجویان، شاخص‌های یک موضوع و

نقش آفرینی مطلوب، فصل دوم: مروری بر ۴۴ مسئله اساسی کشور در ۱۰ عرصه مهم)

الگوی جهاد فرهنگی

الگوی جهاد علمی دانشجویان (ضرورت و امتیاز این موضوع-آشفته‌گی نگاه‌ها در مورد کار علمی شکل‌های دانشجویی،

الگوی مطلوب کار علمی شکل‌های دانشجویی-)

الگوهای آزاداندیشی

الگوی مدیریت دانش

سازمان‌دهی واحد علمی در تشکله‌ها

منابع پیشنهادی

فیش‌های سخنان رهبر معظم انقلاب در موضوع جهاد علمی، مسئله شناسی، مطالبه‌گری و گفتمان‌سازی، جهاد علمی و

نقش شکل‌های دانشجویی؛ بسیج دانشجویی، تأملاتی در طراحی ساز و کارهای اقتصادی اجتماعی با تأکید بر حوزه

سیاست‌گذاری عمومی؛ نریمانی، میرزایی، مجموعه سخنرانی کارشناسان ایتان در موضوع مسئله شناسی، سیاست پژوهی

و مطالبه‌گری تخصصی، تشریح ۴۴ مسئله اساسی کشور در حوزه مسائل اقتصادی و اجتماعی؛ معاونت علمی و پژوهشی

بسیج دانشجویی، دو کتاب راهنمای تحقیق با اقتباس از نگرش اسلام و کتاب روش تدریس عبدالحمید واسطی، کتب

اصول مدیریت سرفصل خلاقیت و مسئله شناسی، منابع اصول و مهارت‌های کار تشکیلاتی

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود.
۲. با توجه به رویکرد کاربردی و عملی بودن واحد درسی از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با اندیشه امامین انقلاب و یافتن و مطالعه بخش‌های مرتبط و متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با اندیشه امامین انقلاب بپردازد.
۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.
۴. از مخاطب بخواهد که در قالب کار علمی، کاربردی آموزه‌ها را بیان نماید.

مراحل و مهارت‌های خدمت جهادی ۱

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری و عملی

پیش‌نیاز درس: الگوهای خدمت جهادی

هدف درس: تبیین معرفتی و تمرین عملی مراحل و مهارت‌های خدمت جهادی در ساحت‌های جهاد فکری، علمی و فرهنگی

سرفصل‌ها

کشف مسئله (مسئله شناسی) کلیات (مسئله چیست؟، تفاوت مسئله و مشکل و ...)

مهارت مخاطب شناسی

- کلیات (تحولات معنایی مخاطب و ...)
- گونه شناسی و قشر بندی مخاطب
- مدل‌های مخاطب شناسی (مدل هدف-روش، مدل مناسکی، مدل ویژگی‌های فردی و روان‌شناختی و ...)
- تأثیر محیط بر مخاطب شناسی (محیط سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی)

مهارت حل مسئله

- کلیات (تعریف و ...)
- بایسته‌های برنامه‌ریزی (عرصه شناسی، مخاطب شناسی، شناخت امکانات و ...)
- مدل‌های برنامه‌ریزی
- روش حل مسئله با تأکید بر تجربه مجموعه ایتان (۱۰ نکته محوری مجموعه ایتان برای حل مسئله)

منابع پیشنهادی

فیش‌های سخنان رهبر معظم انقلاب در موضوع جهاد علمی، مسئله شناسی، مطالبه‌گری و گفت‌وگو سازی، جهاد علمی و نقش تشکلهای دانشجویی؛ بسیج دانشجویی، تأملاتی در طراحی ساز و کارهای اقتصادی اجتماعی با تأکید بر حوزه سیاست‌گذاری عمومی؛ نریمانی، میرزایی، مجموعه سخنرانی کارشناسان ایتان در موضوع مسئله شناسی، سیاست پژوهی و مطالبه‌گری تخصصی، تشریح ۴۴ مسئله اساسی کشور در حوزه مسائل اقتصادی و اجتماعی؛ معاونت علمی و پژوهشی بسیج دانشجویی، دو کتاب راهنمای تحقیق با اقتباس از نگرش اسلام و کتاب روش تدریس عبدالحمید واسطی، کتب اصول مدیریت سرفصل خلاقیت و مسئله شناسی، منابع اصول و مهارت‌های کار تشکیلاتی

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به‌تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود

۲. با توجه به رویکرد کاربردی و عملی بودن واحد درسی از معرفت جو بخواهد که با ارتباط با اندیشه امامین انقلاب و یافتن و مطالعه بخش‌های مرتبط و متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با اندیشه امامین انقلاب بپردازد.

۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.

۴. از مخاطب بخواهد که در قالب کار علمی، کاربست آموزه‌ها را بیان نماید.

مراحل و مهارت‌های خدمت جهادی ۲

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری و عملی

پیش‌نیاز درس: مراحل و مهارت‌های خدمت جهادی ۱

هدف درس: تبیین معرفتی و تمرین عملی مراحل و مهارت‌های خدمت جهادی در ساحت‌های جهاد فکری، علمی و فرهنگی

سرفصل‌ها

مهارت سازمان‌دهی، هدایت و کنترل

- کلیات (تعریف و ...)
- بایسته‌های سازمان‌دهی، هدایت و کنترل
- مدل‌های سازمان‌دهی، هدایت و کنترل

مهارت‌های ارتباطی

- جذب نیروی انسانی
- ارتباطات درون مجموعه

روش گفتمان‌سازی و مطالبه‌گری (تفاوت، اهمیت و روشهای گفتمان‌سازی و مطالبه‌گری، نکاتی در راهنمایی طرح‌های خدمت جهادی)

مواجهه تخصصی با مسائل کشور گام‌های عملی (تشکیل تیم حول موضوع یا حوزه تخصصی، کسب تحلیل کلان از رشته و حوزه تخصصی و شناخت مسائل، اجمالی از روش‌های اجرایی برای کسب شناخت و دید کلان، انتخاب مسئله و تسلط بر آن و رسیدن به محتوای قابل پیگیری، مطالبه‌گری تخصصی و گفتمان‌سازی عمومی، ملاحظات مطالبه‌گری و گفتمان‌سازی، پیگیری حل مسئله)

بایسته‌های تدریس

استاد محترم می‌بایست:

۱. جلسات را به شکلی بودجه‌بندی نماید که به تمامی بحث‌های اصلی پرداخته شود
۲. با توجه به رویکرد کاربردی و عملی بودن واحد درسی از معرفت‌جو بخواهد که با ارتباط با اندیشه امامین انقلاب و یافتن و مطالعه بخش‌های مرتبط و متناسب با درس به ارتقای دانش خویش و انس با اندیشه امامین انقلاب بپردازد.

۳. در مبحث شبهات به اهم شبهات روز با توجه به نیازمندی مخاطب بپردازد.

۴. از مخاطب بخواهد که در قالب کار علمی، کاربست آموزه‌ها را بیان نماید.

بودجه‌بندی اجرایی

الگوی اول آموزش تربیت

سال اول	ترم اول	شناخت‌شناسی و مهارت‌های تفکر	اخلاق غریزه	منظومه فکری تمدنی رهبری
سال اول	ترم دوم	خداشناسی در قرآن	رسالت الهی دانشجو	-
	تابستان	انسان از پیدایش تا معاد	اخلاق شناخت و اندیشه ورزی	-
	ترم چهارم	نبوت و ولایت در قرآن	الگوهای خدمت جهادی	عرفان و معنویت در صحیفه سجاده
سال دوم	ترم پنجم	مهدویت و ولایت فقیه	مراحل و مهارت‌های خدمت جهادی ۱	
	ترم تابستان	فلسفه حق و ارزش	سیره حکمرانی امیرالمؤمنین ع در نهج‌البلاغه/تاریخ و سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام	-
	ترم هفتم	انس با قرآن کریم	مراحل و مهارت‌های خدمت جهادی ۲	-
سال سوم	ترم هشتم	جریان شناسی سیاسی	اخلاق اجتماعی	-

* بودجه‌بندی فوق پیشنهادی است و مراکز مخیر هستند که با رعایت پیش‌نیازها، دروس را ارائه دهند.

الگوی دوم آموزش تربیت

سال اول	ترم اول	شناخت‌شناسی و مهارت‌های تفکر	اخلاق غریزه	منظومه فکری تمدنی رهبری
	ترم دوم	خداشناسی در قرآن	اخلاق شناخت و اندیشه ورزی	رسالت الهی دانشجو
سال دوم	ترم سوم	انسان از پیدایش تا معاد	عرفان و معنویت در صحیفه سجادیه	الگوهای خدمت جهادی
	ترم چهارم	نبوت و ولایت در قرآن	فلسفه حق و ارزش	مراحل و مهارت‌های خدمت جهادی ۱
سال سوم	ترم پنجم	مهدویت و ولایت فقیه	سیره حکمرانی امیرالمؤمنین ع در نهج‌البلاغه / تاریخ و سیره سیاسی اهل بیت علیهم السلام	اخلاق اجتماعی
	ترم ششم	جریان‌شناسی سیاسی	انسی با قرآن کریم	مراحل و مهارت‌های خدمت جهادی ۲

* بودجه‌بندی فوق پیشنهادی است و مراکز مخیر هستند که با رعایت پیش‌نیازها، دروس را ارائه دهند.